

LABORE ET ZELO

Силабус навчальної дисципліни

«КОНСТРУКТИВНА ГЕОГРАФІЯ»

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень

Обсяг: 4 кредити ЄКТС

Семестр: весняний

Дні, Час, Місце: згідно з розкладом

Кафедра: географії, туризму та спорту

Затверджено: протокол №1 від 27.08.2025 р.

Інформація про викладача

Ім'я	Шовкун Тетяна Миколаївна
Контакти	E-mail: tmshev@ukr.net, тел.: (098) 414 99 43
Робоче місце	Кафедра географії, туризму та спорту (ауд. 408 «Нового корпусу»)
Години консультацій	середа: 13:30 – 14:50

Опис навчальної дисципліни

Курс розроблений для усіх здобувачів освітнього рівня бакалавра. Основна увага приділяється формуванню уявлень про прийоми наукових досліджень, розуміння їх місту та застосування при проведенні науково-дослідницьких робіт.

Компетентності та результати навчання

Компетентності

Знання та розуміння:

- місця і ролі географії в процесі взаємодії природи і людства;
- сутності, змісту основних видів природокористування;
- об'єкту-предмету сутність конструктивної географії;
- вимог до географічної інформації, що використовується для практичної мети;
- типи і види природокористування та їх вплив на природні комплекси;
- зміст планів і проектів територіального використання природних умов і природних ресурсів.

Результати навчання

- вміти володіти методами обробки та отримання географічної інформації;
- надавати оцінку правильності використання особливостей і можливостей природи в контексті потреб суспільства;
- надавати оцінку стану ПТК, їх стійкості та ступеня допустимого впливу;
- обґрунтовувати геоекологічні критерії проектування ПТК різних видів природокористування;
- проводити аналіз і прогноз можливих негативних наслідків господарської діяльності людини з позицій еколого-економічного підходу до природоохоронних проблем.

Форми, методи та засоби навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (20 год.) та практичних занять (20 год.), організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти в бібліотеках та комп'ютерних мережах (80 год.) для здобувачів вищої освіти **денної форми** навчання; лекцій (6 год.) та практичних занять (6 год.), організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти в бібліотеках та комп'ютерних мережах (108 год.) для здобувачів вищої освіти **заочної форми** навчання.

Під час вивчення навчальної дисципліни будуть застосовані такі методи навчання: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності – словесні (пояснення, розповідь, лекція, бесіда, навчальна дискусія), наочні (ілюстрації), репродуктивний, частково-пошуковий, проблемний виклад матеріалу, аналізу та синтезу, порівняння та узагальнення, робота з тематичними картами, створення ситуацій зацікавленості, самостійна робота студентів в комп'ютерних мережах і на платформі Уніком, методи контролю і самоконтролю.

Викладач проводитиме індивідуальні та групові консультації, здійснюватиме аналіз індивідуальних навчальних завдань.

Навчальна дисципліна передбачає використання: підручників, вказаних у списку основної літератури; посібників; довідкових джерел: словників, енциклопедій тощо; електронного ілюстративного матеріалу, персональних гаджетів; інтернет-ресурсів. Навчання відбуватиметься в тому числі і на платформі УНІКОМ, тому здобувачам вищої освіти потрібно бути зареєстрованими в освітній мережі та підписатися на курс. Крім того, деякі форми індивідуального навчального завдання надсилаються через електронну пошту, Messenger або Viber, то здобувачам вищої освіти потрібно мати доступ до мережі Інтернет.

Організація навчання

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Історія формування конструктивної географії	2	0
2	Об'єкт і предмет конструктивної географії	2	2
3	Напрями конструктивно-географічних досліджень	2	0
4	Конструктивний метод - основа побудови географічного конструкту	2	2
5,6	Системні географічні конструкції	4	0
7	Географічні конструкти прогнозованих ситуацій	2	2
8	Основні атрибути конструктивної географії	2	0
9,10	Концепції конструктивної географії.	4	0
	Разом	20	6

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Вступ до конструктивної географії	2	0
2	Напрями конструктивно-географічних досліджень	2	0
3	Конструктивний метод - основа побудови географічного конструкту	2	0
4	Системні географічні конструкції	2	0
5-6	Конструктивно-географічні дослідження для потреб заповідної справи	4	2
7-8	Конструктивні дослідження для потреб геопланування	4	2
9-10	Конструктивно-географічні дослідження у вирішенні питань прикладної екології	4	2
	Разом	20	6

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Історія формування конструктивної географії	8	12
2	Об'єкт і предмет конструктивної географії	6	10
3	Напрями конструктивно-географічних досліджень	10	14
4	Конструктивний метод - основа побудови географічного конструкту	10	14
5,6	Системні географічні конструкції	14	20
7	Географічні конструкти прогнозованих ситуацій	10	12
8	Основні атрибути конструктивної географії	10	12
9,10	Концепції конструктивної географії.	12	14
	Разом	80	108

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Бали	Результат навчання, що оцінюється
16	Виконання і оформлення практичної роботи на заняттях 1, 5,9 (4 бали а заняття)

30	Виконання і оформлення практичної роботи на заняттях 2,3,7 (10 балів а заняття)
5	Доповідь на занятті 10 (5 балів максимум)
6	Участь у дискусії, есе на заняттях 1,2 (3 бали за заняття)
10	Тестова перевірка знань на заняттях 1,5 (5 балів за тест)
15	Знання й розуміння теоретичного матеріалу, участь у дискусії на заняттях 2,7,9 (5 балів максимум)
3	Створення картосхеми на занятті 4 (3 бали максимум)
5	Захист проєкту на занятті 4 (5 балів)
10	Контрольна робота: - Розділ 1. – 5 балів максимум; - Розділ 2. – 5 балів максимум.
	Залік
100	Разом

Здобувачі мають можливість додатково отримати бали (до 10) за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання ви під керівництвом викладачки повинні перейти до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за вашим місцем перебування, ви маєте перейти до безпечного місця та повідомити про це викладача.

Відвідування та / або участь у практичних заняттях з курсу є обов'язковими (за виключенням здобувачів вищої освіти, які навчаються за графіком погодження). Здобувачі, які навчаються за графіком погодження мають на початку семестру узгодити з викладачами графік індивідуальної роботи та консультацій. Відвідування здобувачів вищої освіти лекцій і практичних занять реєструється викладачем. Варіант відпрацювання пропущених занять узгоджується з викладачем. Дозвіл на пропуск занять з причин, що завчасно відомі і є поважними, здобувач вищої освіти може отримати, подавши необхідну заяву в директорат.

Якщо здобувачі не були присутні на занятті через сигнал «Повітряна тривога», вони мають узгодити з викладачем дистанційну форму виконання завдання.

Дедлайн. Крайньою межею здачі відповідних завдань є три дні до дати заліку.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи здобувача повідомить його про своє рішення.

Перескладання здійснюється згідно з чинним положенням про організацію освітнього процесу в університеті

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ ім. М. Гоголя «Про академічну доброчесність» (<http://surl.li/uxufcx>). Всю заплановану роботу здобувачі виконують самостійно. У разі виявлення несамотійного виконання завдання, результат анулюється, а робота повертається здобувачу на переопрацювання з дотриманням правил академічної доброчесності.

При виконанні спільних завдань, потрібно зазначати внесок кожного учасника/учасниці.

Мобільні пристрої на занятті використовуються з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку (<http://surl.li/dkhfxg>) університету, а також принципів і правил поведінки, визначених у Етичному кодексі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (<http://surl.li/vyonww>).

Вітається активність здобувачів із планування освітнього процесу та участь у неформальній освіті.

Основні джерела інформації для вивчення навчальної дисципліни

1. Лаврик В.І. Методи математичного моделювання в екології: Навч. посіб. Вид. дім «КМ Академія», 2002. 203 с
2. Михалевська Т.В., Ісаєнко В.М., Гроза В.А., Криворотько В.М. Моделювання і прогнозування стану довкілля. К.: Книжкове вид-во НАУ, 2006. 212 с.
3. Петлін В.М. Конструктивне ландшафтознавство. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2006. 357 с.
4. Петлін В.М. Методологія та методика експериментальних ландшафтознавчих досліджень. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2009. 400 с.
5. Свердан М.Л., Свердан М.Р. Основи наукових досліджень. Чернівці: Рута, 2006. 352 с.
6. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень К: Знання, 2005. 309 с.